

ZÁVER

Uved', čo si skúmal.

Malé a stredné podniky v Malokarpatskom euroregióne a jeho slovenskej časti boli ústredným motívom celej tejto diplomovej práce. Keďže SMER je pomerne zaostalým regiónom s nevyužitými kapacitami a príležitosťami, aj malé a stredné podniky, ktoré sa v ňom nachádzajú, by sme mohli definovať podobne.

Popíš, čo si zistil v analýze.

V analytickej časti sme podrobne analyzovali podnikateľské prostredie a jeho vplyv na podnikanie malých a stredných podnikov slovenskej časti Malokarpatského euroregiónu. Na základe uskutočnených analýz môžeme uviesť nasledovné závery.

Analýza technického prostredia (cestnej, železničnej a leteckej infraštruktúry, energetiky a telekomunikácií), životného prostredia, rozvoja vidieka, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a cestovného ruchu nám potvrdila, že SMER sa nachádza vo veľmi výhodnom geografickom prostredí na križovatke niekoľkých dopravných koridorov. Disponuje priemernou infraštruktúrou, ktorej kapacity sú nevyužitú. Región je bohatý na rozmanité formy kultúry, folklóru a tradícií, oplýva historickým a prírodným dedičstvom, ktoré predstavujú potenciál jeho budúceho rozvoja v oblasti cestovného ruchu a rôznych druhov turistiky. Životné prostredie nie je v uspokojivom stave.

Popíš, čo ešte si zistil v analýze.

Na základe analýzy ekonomického prostredia môžeme konštatovať, že v regióne má prevládajúci podiel priemysel, ktorý je sústredený do mestských oblastí, na vidieku dominuje poľnohospodárska výroba a nedostatočne rozvinutý sektor služieb. V SMER zaznamenávame pokles investičnej aktivity. Je tu dostatok kvalifikovanej pracovnej sily, keďže región disponuje množstvom vzdelávacích ustanovizní a miera nezamestnanosti je jedna z najvyšších v celom Malokarpatskom euroregióne. Ďalším negatívom je nízka finalizácia výroby a vývoz surovinových zdrojov namiesto zvyšovania ich pridanej hodnoty. Obchodný obrat SR s ostatnými štátmi MER je veľmi nízky. Ukazovateľom HDP na obyvateľa sa SMER zaraďuje spolu s maďarskou časťou MER na popredné miesto v MER aj keď obe časti dosahujú len približne 34% priemeru EÚ.

Analýza podnikateľských subjektov prekvapila záverom, že 43% podnikov v SMER je neaktívnych teda z rôznych dôvodov nevykonáva svoju činnosť. V roku

2002 bolo v SMER založených približne 10,6 tis. podnikateľských subjektov a zaniklo približne 4,7 tis. Počet zaniknutých podnikov sa oproti predchádzajúcemu roku znížil o 1,7 tis. Z malých a stredných podnikov tvoria podniky do 9 zamestnancov približne štyri pätiny. Podiel živnostníkov na fyzických osobách - podnikateľoch je väčší, ako 90%. Podľa OKEČ podniká najviac podnikov v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu, oprave motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru.

Analýza ekonomík ostatných krajín MER ukázala rôznorodosť problémov, jednotlivé špecifiká a komparatívne výhody regiónov každej z krajín. Rumunská časť sa vyznačuje nízkou nezamestnanosťou, ale vysokým podielom obyvateľstva, pracujúcim v poľnohospodárstve, ukrajinská časť ložiskami rúd a prudkým rozvojom a rastom počtu MSP. Poľská časť má veľmi diverzifikované poľnohospodárstvo so súkromnými farmami rôzneho zamerania v počte viac ako 200 tis., smeruje tu však malé množstvo priamych zahraničných investícií Poľska. Najvyspelejšou časťou je maďarská s rovnomerným ekonomickým rastom žúp a kvalitnými poľnohospodárskymi produktmi. Spoločnými znakmi regiónov krajín MER sú vysoký podiel vzdelaného ekonomicky aktívneho obyvateľstva a nedostatočné pracovné príležitosti, nízka finalizácia výroby a pridaná hodnota, vysoký podiel obyvateľstva, pracujúci v poľnohospodárstve, overené ložiská nerastov, dopravná infraštruktúra na veľmi nízkej úrovni. Tieto regióny disponujú prírodným a kultúrnym potenciálom. Existuje tu priestor pre bilaterálne či trilaterálne projekty.

Popíš ďalšie závery z analýzy.

Na základe analýzy SWOT sme následne identifikovali silné a slabé stránky a príležitosti a hrozby podnikateľského prostredia, v ktorom sa nachádzajú malé a stredné podniky v slovenskej časti Malokarpatského euroregiónu. Vyplynulo z nej, že MSP v SMER majú pri racionálnom využití ponúkaných a dostupných formách finančnej i nefinančnej pomoci perspektívu ďalšieho rozvoja aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce s ostatnými podnikmi v Malokarpatskom euroregióne.

Popíš, čo na základe analýzy navruješ.

Vzhľadom na spomenuté okolnosti a dosiahnuté výsledky analýz sme v návrhovej časti načrtli riešenia pre malé a stredné podniky a orgány SMER, ktoré smerujú k efektívnemu využitiu kapacít a zlepšeniu cezhraničnej spolupráce s ostatnými krajinami Malokarpatského euroregiónu. Konkrétne sa jedná o všeobecné odporúčania pre MSP v oblasti výroby, služieb a turizmu. Uviedli sme tiež inštitúcie, ktoré týmto podnikom poskytujú pomoc v uvedených oblastiach. Pre

orgány slovenskej časti Malokarpatského euroregiónu sme definovali a konkretizovali hlavné smery aktivít, na ktoré by sa mali zamerať. Poskytli sme aj niekoľko inšpirácií k tvorbe databázy malých a stredných podnikov v Malokarpatskom euroregióne.

Deklaruj postup, ktorý si dodržiaval.

Počas tvorby tejto diplomovej práce sme systematicky zhromažďovali a usporiadavali dostupné údaje a literatúru, ktorá môže byť veľmi nápomocná pri ďalšom výskume slovenských euroregiónov a Malokarpatského euroregiónu, jeho podnikov a podnikateľského prostredia, cezhraničnej spolupráce, rozvojových programov a regionálnej politiky.

Pochváľ sa za dobrú prácu. Onanuj so svojim egom, ale nepreháňaj to.

Môžeme konštatovať, že slovenská časť Malokarpatského euroregiónu ešte nebola v takom rozsahu popísaná, podnikateľské prostredie v nej takto analyzované a hodnotené. Ďalej musíme uviesť, že sa nám podarilo nájsť nové odvetvia a konkrétne činnosti, ktoré by v slovenskej časti Malokarpatského euroregiónu mohli vykonávať malé a stredné podniky, s dôrazom na zlepšenie cezhraničnej spolupráce. Okrem toho sa nám podarilo zozbierať množstvo voľne prístupných údajov a literatúry v oblasti stavu a aktivít slovenských euroregiónov, Malokarpatského euroregiónu a cezhraničnej spolupráce.

Na záver záveru napíš záverečný odstavec o tom, ako tvoja diplomovka obohatí svet.

Berúc do úvahy uvedené fakty, môžeme považovať všetky tri ciele diplomovej práce za splnené. Jej prínos na poli slovenského vedeckého výskumu môžeme považovať za nezanedbateľný aj s ohľadom na fakt, že v slovenskom jazyku stále absentuje literatúra o skúmanej problematike.

www.euroekonom.sk

www.euroekonom.sk